

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI**

Sarajevo, maj 2017. godine

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI

Član 1.

1) U Zakonu o unutrašnjoj trgovini („Službene novine Federacije BiH,“ broj 40/10), u članu 2. stav 2) mijenja se i glasi:

„2) Trgovac u smislu ovog zakona je:

- a) pravno lice registrovano za obavljanje djelatnosti trgovine i /ili trgovinskih usluga na osnovu upisa u Registar poslovnih subjekata u nadležnom opštinskom sudu,
- b) fizičko lice koje obavlja djelatnosti trgovine i/ili trgovinskih usluga na osnovu rješenja gradskog, odnosno opštinskog organa uprave nadležnog za oblast trgovine (u daljnjem tekstu: nadležni organ).
- c) fizičko lice koje obavlja djelatnosti trgovine isključivo ličnim radom na osnovu rješenja nadležnog organa.“

2) U stavu 3) tačka e) iza riječi „odobrenja“ dodaju se riječi: „nadležnog organa“ i stavlja tačka, a preostali tekst briše se.

Član 2.

U članu 3. stav 3) i u članu 11. stav 7) riječi: „novčanica koje“ zamjenjuju se riječju „koji“.

Član 3.

U članu 4. stav 2) u sedmom redu riječi: „ograničavanja tržišta“ zamjenjuju se riječima: „u cilju zaštite javnog interesa i sprječavanja štetnih posljedica na tržištu.“.

Član 4.

1) U članu 11. stav 2) u četvrtom redu iza teksta u zagradi stavlja se zarez i dodaju riječi: „kao i trgovac u svojstvu fizičkog lica koji ličnim radom obavlja trgovinu na malo određenom vrstom robe na osnovu rješenja nadležnog organa, i to samo na jednom prodajnom mjestu izvan prodavnice iz člana 8. stav 1) tač. a), b), c) i d) ovog zakona (u daljnjem tekstu: trgovac pojedinac),“.

2) U stavu 3) u trećem redu tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju riječi:

„ a trgovac pojedinac najmanje osnovnu školsku spremu.“.

3) Iza stava 7) dodaje se novi stav 8) koji glasi:

„ 8) Za robu koja se prodaje u rasutom stanju po jediničnoj mjeri, zavisno od vrste robe (kilogram, litar, metar i sl.), trgovac je dužan iznos računa zaokružiti u skladu sa propisom Centralne banke Bosne i Hercegovine.“.

Član 5.

U članu 12. stav 3) u drugom redu riječi: „i stočnih pijaca na“ zamjenjuju se riječima: „ u poslovnim prostorima u “.

Član 6.

Član 13. briše se.

Član 7.

U članu 14. stav 1) u petom redu iza riječi „objekat“ zarez se zamjenjuje tačkom, a preostali tekst briše se.

Član 8.

U članu 16. stav 5) iza riječi „članom“ stavlja se tačka, a preostali tekst briše se.

Član 9.

Iza člana 21. dodaje se novo poglavlje IVa. i novi čl. 21a.,21b.,21c. i 21d., koji glase:

“ IVa. ODOBRENJE ZA OBAVLJANJE TRGOVINE NA MALO LIČNIM RADOM – TRGOVAC POJEDINAC

Član 21a.

1) Odobrenje za obavljanje trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice nadležni organ izdat će fizičkom licu koje ispunjava sljedeće uslove:

- a) državljanin je Bosne i Hercegovine,
- b) poslovno je sposoban,
- c) ima najmanje osnovnu školsku spremu,
- d) zdravstveno je sposoban, ako je za obavljanje trgovine na malo određenim robama iz predmeta poslovanja zdravstvena sposobnost propisana kao poseban uslov,
- e) ima sklopljen ugovor ili predugovor o zakupu jednog prodajnog mjesta izvan prodavnice iz člana 8. stav 1. tač. a), b) c) i d) ovog zakona, koje ispunjava uslove utvrđene članom 12. ovog zakona,
- f) da nema zasnovan radni odnos ili da nije ostvario prava po osnovu radnog odnosa,
- g) nema osnovanu trgovačku radnju ili svojstvo trgovca pojedinca, o čemu podnosi pisanu izjavu
- h) da mu pravosnažnom odlukom nije izrečena mjera zabrane obavljanja trgovinske djelatnosti.

2) Izuzetno od tačke e) stava 1. ovog člana, u slučaju da fizičko lice podnosi zahtjev za odobrenje obavljanja trgovine na malo izvan prodavnice iz člana 8. stav 1. tač. a), b) i d) u određene dane tokom sedmice na području dvije ili više jedinica lokalne samouprave dužan je nadležnom organu dostaviti sklopljen ugovor ili predugovor o zakupu prodajnog mjesta izvan prodavnice u svakoj od tih jedinica lokalne samouprave.

3) Podnosilac zahtjeva je dužan u zahtjevu precizirati vrstu robe kojom će obavljati trgovinu na malo, a u slučaju iz stava 2) ovog člana precizirati i dane u koje će obavljati trgovinu u određenoj jedinici lokalne samouprave.

Član 21b.

1) Nadležni organ će u roku od osam dana od dana podnošenja urednog zahtjeva i uz ispunjavanje uslova iz člana 21a. ovog zakona fizičkom licu izdat rješenje o odobrenju obavljanja trgovine na malo ličnim radom izvan prodavnice, kojim on stiče svojstvo trgovca pojedinca.

2) U slučaju iz člana 21a. stav 2) ovog zakona rješenje izdaje nadležni organ prema prebivalištu podnosioca zahtjeva.

3) Rješenje iz st. 1) i 2) ovog člana obavezno sadrži:

- a) ime i prezime i adresu prebivališta trgovca pojedinca, prema CIPS-ovoj evidenciji,

- b) vrstu robe za čiju trgovinu na malo se daje odobrenje,
- c) adresu prodajnog mjesta za trgovinu na malo, iz ugovora ili predugovora o zakupu, a u slučaju iz člana 21a. stav 2) ovog zakona adrese svih prodajnih mjesta i dane u koje će se obavljati trgovina na tim mjestima.
- 4) Na osnovu rješenja iz stava 2. ovog člana trgovac pojedinac nesmetano obavlja trgovinu u svim jedinicama lokalne samouprave koje su navedene u rješenju.
- 5) Protiv rješenja iz st.1) i 2) ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu trgovine.

Član 21c.

Odredbe člana 18., člana 21. st. 1) i 2) i čl. 22. i 23. ovog zakona primjenjuju se i na trgovca pojedinca.

Član 21d.

Trgovac pojedinac je dužan trgovinu na malo obavljati ličnim radom, na prodajnom mjestu i sa vrstom robe koji su određeni u rješenju iz člana 21b. stav 3) ovog zakona, u skladu sa odredbama ovog zakona i drugih propisa.“

Član 10.

U članu 22. iza stava 5) dodaje se novi stav 6) koji glasi:

„ 6) U slučajevima iz stava 5) ovog člana prestanak rada trgovačke radnje se utvrđuje sa danom nastanka nekog od razloga navedenih u tom stavu.“

Član 11.

1) U članu 25. stav 4) u drugom redu iza riječi: „ odjelu prodajnog objekta“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „kao i na prodajnom mjestu izvan prodavnice“.

2) Stav 7) mijenja se i glasi:

„7) Evidencija o prodaji robe vodi se na osnovu računa o vrsti, količini i cijeni prodatih proizvoda, odnosno obavljenih usluga, koji se izdaje preko fiskalnog sistema ili računa koji će biti propisan posebnim provedbenim aktom.“

Član 12.

Iza člana 39. dodaje se novi član 39a. koji glasi:

„Član 39a.

Trgovac koji pruža usluge tržnice na malo (pijaca) dužan je da:

- a) utvrdi pijačni red, jasno obilježi i izdvoji pijačni prostor od okolnog prostora, kao i da vidno istakne dane i vrijeme pijačne trgovine,
- b) obezbijedi ispunjavanje minimalno–tehničke opremljenosti pijace u skladu sa uslovima propisanim podzakonskim aktom iz člana 12. stav 3. ovog zakona,
- c) istakne cijene usluga pijace i da iste naplaćuje izdavanjem fakture,
- d) usluge izdavanja prodajnog mjesta (sto, štand, lokacija za pokretno vozilo za prodaju i dr.) naplaćuje putem fiskalnog uređaja,
- e) zaključi ugovor o zakupu prodajnog mjesta samo sa licima iz člana 2. stav 2) i stav 3) tač. b), c) i d) ovog zakona,
- f) sa trgovcem pojedincem zaključi ugovor o zakupu samo jednog prodajnog mjesta,
- g) vodi registar zaključenih ugovora o zakupu iz tačke e) ovog člana.

Član 13.

1) U članu 47. stav 1) mijenja se i glasi:

“1) Prodaja na daljinu je oblik trgovine na malo robom i uslugama koju trgovac vrši ponudom putem sredstava za komunikaciju, potrošaču koji nije neposredno prisutan.“.

2) U stavu 2) iza riječi „komunikaciju“ dodaju se riječi: “u skladu s odredbama zakona kojim se uređuje zaštiti potrošača u Bosni i Hercegovini.“, a preostali tekst briše se.

Član 14.

Naziv poglavlja X. mijenja se i glasi:

„X. PRIVREMENE MJERE ZAŠTITE TRŽIŠTA“

Član 15.

1) U članu 53. stav 1) riječi: “može posebnim propisom privremeno ograničiti obavljanje trgovine“ zamjenjuju se riječima: “može odrediti privremene mjere zaštite tržišta“.

2) U stavu 2) u prvom redu riječ “ograničenja“ zamjenjuje se riječima: „privremene mjere“.

Član 16.

U članu 55. stav 2) iza riječi “nadležna“ dodaju se riječi: “federalna, kantonalna i gradska/općinska“.

Član 17.

U članu 56. stav 1) iza tačke b) dodaje se nova tačka c) koja glasi:

„c) da je trgovac otpočeo raditi u prodajnom objektu, a da nadležnom organu prethodno nije podnio izjavu iz člana 12. stav 5) ovog zakona.“

Član 18.

U članu 57. stav 1) u sedmom redu iza riječi „opremljenosti“ briše se zarez i dodaju riječi: „i da je trgovac podnio netačnu izjavu iz člana 12. stav 5) ovog zakona,“.

Član 19.

1) U članu 63. stav 1) tačka e) u prvom redu iza riječi “trgovinu“ dodaju se riječi: „ili trgovinske usluge“, a u trećem redu u zagradi iza broja “16.“ dodaje se zarez i brojevi: “21b. i 27.“.

Iza tačke g) dodaje se nova tačka h) koja glasi:

„h) zaključi ugovor o zakupu suprotno odredbama člana 39a. tač. e) i f) ovog zakona,“.

Dosadašnje tač. h), i) i j) postaju tač. i) ,j) i k).

2) U stavu 2) broj: “400,00“ zamjenjuje se brojem: “1.000,00“.

3) U stavu 3) broj: “500,00“ zamjenjuje se brojem: “1000,00“.

4) U stavu 4) broj: “300,00“ zamjenjuje se brojem: “1000,00“.

5) Iza stava 7) dodaju se novi st. 8) i 9) koji glase:

„8) Ukoliko trgovac u roku od šest mjeseci od dana pravosnažne odluke o počinjenom prekršaju iz stava 1) tačka h) ovog člana ponovi isti prekršaj, kaznit će se novčanom kaznom u dvostrukom iznosu od prethodno izrečene kazne.“

9) U svakom daljnjem ponovljenom prekršaju iz stava 1) tačka h) ovog člana novčana kazna za prekršaj će se udvostručiti, s tim da ne može preći iznos maksimalne novčane kazne utvrđene zakonom za taj prekršaj.“

Član 20.

1) U članu 64. stav 1), tačka d) mijenja se i glasi:

„ d) ne vodi registar zaključenih ugovora o zakupu (član 39a. tačka g) ovog zakona).“

Tačka h) mijenja se i glasi:

„ h) prodaje robu za koju nema isprave o njenoj nabavci, za koju nije sačinjena kalkulacija cijene i koja nije evidentirana u trgovačku knjigu (član 25.stav 8) ovog zakona.)“.

3) U stavu 2) broj “300,00“ zamjenjuje se brojem “500,00“.

4) U stavu 3) broj „400,00“ zamjenjuje se brojem „500,00“.

Član 21.

U članu 65. stav 1) tačka d) tekst u zagradi se mijenja i glasi: „(član 11. stav 5) ovog zakona)“.

Član 22.

Iza člana 65. dodaje se novi član 65a. koji glasi:

„Član 65a.

1) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00KM do 1500,00 KM bit će kažnjen trgovac pojedinac ako:

a) ne obavlja trgovinu ličnim radom (član 21d.)

b) obavlja trgovinu na prodajnom mjestu koje nije navedeno u odobrenju nadležnog organa (član 21d.)

c) vrši prodaju vrste robe koja nije navedena u odobrenju nadležnog organa (član 21d.)

2) Uz novčanu kaznu za prekršaj iz stava 1. ovog člana izreći će se zaštitna mjera oduzimanja robe koja je zatečena u prodaji.“

Član 23.

U članu 67. stav 2) briše se.

Član 24.

Trgovci su dužni uskladiti svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E

UZ ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UNUTRAŠNJOJ TRGOVINI

I. Ustavni osnov za donošenje zakona

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini sadržan je u članu III.1.tačka b) koji je izmijenjen amandmanima VIII, LXXXIC i CVI, i članu IV.A.20.(1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine prema kojima je u isključivoj nadležnosti Federacije BiH, između ostalog, utvrđivanje ekonomske politike, a Parlament Federacije BiH, uz ostale nadležnosti predviđene Ustavom, nadležan za donošenje zakona u vršenju funkcija federalne vlasti.

II. Razlozi za donošenje zakona

U cilju stvaranja uslova za ispunjenje međunarodnih obaveza BiH iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i ugovora o slobodnoj trgovini, kao i otklanjanju prepreka u pregovorima BiH za ulazak u WTO, predlagač je pristupio izmjenama i dopunama Zakona o unutrašnjoj trgovini (u daljnjem tekstu: Zakon).U tom pravcu potrebno je brisati odredbu člana 13. Zakona kojom se, po ocjeni Evropske Komisije narušava dosljedna primjena principa slobodne trgovine iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te se insistira na otklanjanju protekcionističkih mjera u oblasti trgovine.

Značajna dopuna ovog Zakona odnosi se na definisanje statusa trgovca pojedinca, kao nove kategorije trgovca koji ličnim radom obavlja trgovinu na malo i to samo na jednom prodajnom mjestu izvan prodavnice. U cilju omogućavanja širem krugu lica, koja vrše prodaju na pijaci i izvan pijace bez ikakvog odobrenja, da legalizuju svoj rad predlagač je za ovu kategoriju trgovaca ublažio kriterij stručne spreme i propisao samo osnovnu školsku spremu.

Predlagač predloženim izmjenama Zakona potpunije uređuje i prava, obaveza i odgovornosti pijace kao pravnog lica i organizatora trgovine izvan prodavnice zbog utvrđenog stanja na terenu. Naime, inspekcijskim nadzorima utvrđeno je da su mnoge pijace loše organizovane na način da ili nemaju utvrđen pijačni red, ili se pijačni red ne poštuje od strane zakupaca – trgovaca na malo na prodajnim mjestima, da značajan broj zakupaca radi bez odobrenja, da se na pijacama prodaju proizvodi / roba kojom se ne može trgovati na tim mjestima, da cijene usluga organizatora pijace vrlo često nisu transparentne i istaknute, da se naplata iznajmljivanja prodajnog mjesta i opreme vrši gotovinski bez izdavanja fiskalnog računa itd.

Predloženim izmjenama propisuje se i obaveza organizatora pijace da prodajna mjesta može iznajmljivati samo registrovanim trgovcima, kao i poljoprivrednim proizvođačima i obrtnicima kada prodaju svoje proizvode na pijaci, čiji je cilj ostvarenje što hitnijih pomaka i poduzimanja mjera za smanjivanje „sive ekonomije“ u oblasti unutrašnje trgovine i kojom se nastoji uvesti red i legalitet u odnosima između učesnika u vršenju trgovine prvenstveno na pijacama na malo.

Nadalje, zbog uočenih nedostataka i nejasnoća u primjeni pojedinih odredaba Zakona po primjedbama i inicijativama nadležnih organa i privrednih subjekata, iste je bilo potrebno preciznije urediti.

III. Rasprava o Nacrtu zakona

Parlament Federacije Bosne i Hercegovine je nakon razmatranja Nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakona o unutrašnjoj trgovini i to: Predstavnički dom na 13. redovnoj sjednici od 13.12.2016. godine i Dom naroda na nastavku 15. redovne sjednice od 15.12.2016. godine donio Zaključak kojim je usvojen Nacrt zakona, uz ocjenu da može poslužiti kao osnova za izradu Prijedloga zakona. Zadužena je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine da organizira i provede javnu raspravu u trajanju od 45 dana.

Oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine su svojim zaključcima zadužili predlagača da prilikom izrade Prijedloga Zakona uzme u obzir sugestije, primjedbe i prijedloge iznesene u javnoj raspravi.

S tim u vezi, najprije ističemo da je zvanično Obavještenje o provođenju javne rasprave objavljeno u dnevnim novinama dostupnim na teritoriji Federacije BiH kao i na web-stranici Federalnog ministarstva trgovine dana 30.12.2016. godine

U predmetnom obavještenju su pored obavještenja o trajanju javne rasprave, date i upute svim zainteresovanim subjektima da tekst Nacrta zakona mogu pronaći na web stranici ministarstva, kao i da sve primjedbe prijedloge i sugestije mogu dostaviti na adresu ministarstva.

Osim naprijed navedenog, u okviru provođenja javne rasprave, a s ciljem šireg uključivanja zainteresovanih strana, Federalno ministarstvo trgovine je u saradnji sa Privrednom komorom Federacije BiH i privrednim komorama Zeničko-dobojskog i Tuzlanskog kantona organizovalo četiri javne rasprave tokom januara 2017. godine i to u Mostaru, Zenici, Tuzli i Sarajevu.

Javnim raspravama su prisustvovali predstavnici Federalne uprave za inspekcijske poslove, kantonalnih ministarstava nadležnih za trgovinu, općinskih odjela za privredu, općinskih i kantonalnih tržišnih inspekcija, porezne inspekcije i privrednog sektora.

Nakon okončanja javne rasprave, razmatrajući sve pristigle komentare, primjedbe i sugestije, obrađivač Zakona je pristupio izradi teksta Prijedloga zakona. U nastavku donosimo pregled primjedbi, prijedloga i sugestija proizišlih iz javne rasprave o Nacrtu zakona, kao i izjašnjenja obrađivača na iste.

Prijedloge i sugestije na Nacrt zakona u pisanoj formi su dostavili:

- Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša HNK
- Federalna uprava za inspekcijske poslove
- Grad Zenica, Služba za ekonomske odnose i poduzetništvo
- Grad Tuzla, Služba za inspekcijske poslove
- Privredna komora Federacije BiH
- G-Petrol d.o.o. Sarajevo
- Energopetrol d.d. Sarajevo
- iNovine BH d.o.o. Sarajevo
- BINGO d.o.o. Tuzla

U vezi sa prijedlozima i primjedbama dostavljenim od strane navedenih a koji su u cijelosti ili djelimično prihvaćeni cijenimo da je bitno pomenuti sljedeće:

Generalna ocjena učesnika javnih rasprava je da predloženi Nacrt zakona objektivno predstavlja napredak i daje izvjesna poboljšanja u određenim segmentima te da dobro rješava uočene pravne praznine u odnosu na rješenja važećeg Zakona.

- Ministarstvo trgovine, turizma i zaštite okoliša HNK je dostavilo prijedlog za dopunu čl. 21a. i 21.b. Nacrta, na način da se trgovcu pojedincu omogući obavljanje pokretne prodaju, kao i prodaje na tržnici na malo i izvan nje, određenim danima u sedmici (dnevne pijace, pazarni dani) na području više jedinica lokalne samouprave i to na osnovu rješenja koje izdaje općinski, odnosno gradski organ uprave nadležan za trgovinu prema prebivalištu trgovca pojedinca i koje vrijedi u svim općinama/gradovima koji su navedeni u rješenju. Na ovaj način omogućilo bi se pojednostavljenje postupka registracije ove kategorije trgovaca.

Predloženu dopunu obrađivač je razmatrao i sa učesnicima javnih rasprava u Mostaru, Zenici, Tuzli i Sarajevu te, kako ista doprinosi boljem uređenju zakonske odredbe, prihvatio i ugradio je u član 9. ovog Prijedloga (čl. 21a. i 21b).

- Federalna uprava za inspekcijske poslove je dostavila Prijedlog izmjena i dopuna zakona u cjelovitom tekstu. Razmatrajući taj materijal utvrđeno je da su brojne predložene izmjene istovrsne izmjenama iz Nacrta zakona, pa cijenimo da ih ne treba posebno obrazlagati. Ističemo da je FUZIP aktivno surađivao sa obrađivačem prilikom održavanja javne rasprave, kao i pri izradi ovog Prijedloga zakona.

- Grad Zenica, Služba za ekonomske odnose i poduzetništvo dostavila je prijedloge za izmjene i dopune:

- člana 7. stav 4) kojim bi se precizirala fizička i termička obrada hrane u trgovini,

- člana 8. kojim bi trebalo regulisati prodaju putem kioska lociranog na tržnici u odnosu na kiosk kao maloprodajni objekt,

- člana 14. kojim bi trebalo precizirati postupanje nadležnog organa nakon dostavljanja dokaza o registraciji i izjave od strane pravnog lica i

- člana 16. stav 5) kojim bi se za izdavanje odobrenja stranom državljaninu brisao uslov vezan za posjedovanje radne dozvole.

Nakon razmatranja dostavljenog prijedloga obrađivač je prihvatio prijedlog vezan za izmjenu člana 16. stav 5) i ugradio ga u odredbu člana 8. ovog Prijedloga. Prijedlozi za izmjenu i dopunu ostalih članova nisu uvaženi iz razloga što bi isto, sa već urađenim izmjenama zahtijevalo promjenu strukture zakona.

- Grad Tuzla, Služba za inspekcijske poslove je dostavila prijedlog za dopunu člana 55. stav 2) na način da se odredi da inspekcijski nadzor nad provođenjem zakona vrši federalna, kantonalna i gradska/općinska tržišna inspekcija i drugi inspekcijski organi u okviru svoje nadležnosti.

Kao razlog za predlaganje ove dopune navodi se nedovoljna kontrola trgovačke djelatnosti u Tuzli i Tuzlanskom kantonu budući da u skladu sa Zakonom o inspekcijama u Federaciji BiH općinska inspekcija nema nadležnost za inspekcijski

nadzor nad provođenjem Zakona i isti vrši federalna tržišna inspekcija i kantonalne inspekcije po ovlaštenju FUZIP-a.

Imajući u vidu činjenicu da su kapaciteti Federalne tržišne inspekcije ograničeni brojem inspektora, kao i činjenicu da u svim kantonima u Federaciji BiH inspekcije nisu organizovane kao kantonalne uprave obrađivač je prihvatio ovaj prijedlog i isti ugradio u odredbu člana 16. ovog Prijedloga.

- Privredna komora Federacije BiH je dostavila objedinjene primjedbe učesnika javne rasprave, kao i svoje mišljenje na Nacrt zakona.

Vezano za član 6. Nacrta zakona kojim se briše član 13. važećeg Zakona ističu da, iako je nesporna obaveza prema SSP-u i međunarodnim trgovinskim ugovorima koji obavezuju Bosnu i Hercegovinu da se predmetni član briše, te uprkos činjenici da su i druge zemlje u tranziciji, kao i one koje su prošle put ispunjavanja uslova za članstvo u EU imale identično iskustvo sa sličnom odredbom u svojim zakonima, Privredna komora je mišljenja da se na drugi način mora obezbijediti zaštita domaće proizvodnje, te predlažu pronalaženja adekvatnog rješenja.

Privredna komora i privredna društva G-Petrol d.o.o. Sarajevo, Energopetrol d.d. Sarajevo, iNovine BH d.o.o. Sarajevo i BINGO d.o.o. Tuzla su dostavili jednake primjedbe na član 14. Nacrta, kojim se vrši dopuna odredaba o nedopuštenom trgovanju. Ističu da je predložena dopuna člana 51. Zakona suprotna pravu slobode ugovaranja, te da nametanje bilo kojoj strani uslova kojih se mora pridržavati prilikom zasnivanja poslovnog odnosa, odnosno zaključivanja ugovora predstavlja ograničavanje slobode, odnosno autonomne volje ugovornih strana. Smatraju da se predloženim dopunama trgovci dovode u nepovoljan i neravnopravan položaj jer im se zabranjuje naplata stvarno izvršenih usluga za dobavljača, te da se ovakvim zakonskim uređenjem stvara pravna nesigurnost..

Nakon razmatranja ovih primjedbi obrađivač je utvrdio da su osnovane i da je dopuna odredaba o nedozvoljenom trgovanju u suprotnosti sa odredbama Zakona o obligacionim odnosima koji proklamuje načelo autonomije volje i u članu 10. utvrđuje da učesnici u prometu slobodno uređuju obligacione odnose, te je istu uvažio i odustao od dopune predmetnih odredbi.

IV. Razlike između rješenja koja se predlažu Prijedlogom zakona u odnosu na rješenja Nacrta zakona

U odnosu na tekst Nacrta zakona, koji je usvojen u oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine u decembru 2016. godine, u tekstu Prijedloga zakona nastale su izvjesne razlike kao posljedica uvažavanja stajališta iznesenih tokom javne rasprave i promišljanja predlagača u cilju poboljšanja odredbi Prijedloga zakona.

Osim naprijed navedenog, potrebno je napomenuti da je uslijed izvršenih korekcija na tekstu Nacrta zakona, došlo do promjene numeracije pojedinih članova.

- uređen je novi član 8., po prijedlogu Grada Zenica

- član 9. - u članu 21a. dodani su novi st. 2) i 3), po prijedlogu Ministarstva trgovine, turizma i zaštite okoliša HNK

- u članu 21b. dodani su novi st. 2) i 4) koji su u vezi sa dopunama člana 21a., a u stavu 3) brisana je obaveza upisa podataka o jedinstvenom matičnom broju, zbog obaveze zaštite ličnih podataka po posebnom propisu
- u članu 10. Nacrta, koji je zbog promjene numeracije postao član 11. ovog Prijedloga izvršena je izmjena stava 1) i brisanje st. 2) i 3).
- izvršeno je brisanje čl. 13. i 14. Nacrta po uvažanim primjedbama privrednika i Privredne komore FBiH
- uređen je novi član 16., po prijedlogu Grada Tuzla

V. Obrazloženje predloženih rješenja

Član 1. U članu 2. Zakona vrši se izmjena stava 2) kojom je predlagač definisao trgovca kao pravno lice i fizičko lice i uveo novu kategoriju trgovca fizičkog lica koji obavlja trgovinu isključivo ličnim radom. U narednim odredbama Zakona razrađeni su uslovi po kojim to lice može dobiti odobrenje za obavljanje trgovinske djelatnosti. U istom članu izvršene su i određene izmjene i dopune nomotehničke prirode.

Član 2. U čl. 3. st. 3) i čl. 11. st. 7) brisana je riječ: "novčanica" u odgovarajućem padežu kao suvišna.

Član 3. U članu 4. stav 2) izvršena je terminološka korekcija zbog izmjena koje su sačinjene u narednim odredbama, u nazivu poglavlja X. i člana 53. Zakona.

Član 4. Ovim članom vrši se izmjena i dopuna člana 11. st. 2) i 3) Zakona gdje predlagač pored trgovca kao pravnog i fizičkog lica koji obavlja trgovinu na veliko i/ili na malo i koji tu djelatnost obavljaju ličnim radom ili zapošljavanjem radnika, uvodi novi pojam „trgovac pojedinac“ kojeg definiše kao fizičko lice koje ličnim radom obavlja trgovinu na malo na samo jednom prodajnom mjestu izvan prodavnice iz člana 8. stav 1) tač. a), b), c) i d) Zakona na osnovu odobrenja nadležnog organa. U cilju omogućavanja širem krugu lica, koja vrše prodaju na pijaci i izvan pijace bez ikakvog odobrenja, da legalizuju svoj rad predlagač je za ovu kategoriju trgovaca ublažio kriterij stručne spreme i propisao samo osnovnu školsku spremu.

Nadalje, dopuna ovog člana novim stavom 8) urađena je po primjedbama nadležnih organa i trgovaca, da se roba koja se prodaje u rasutom stanju po jediničnoj mjeri, zavisno od vrste robe (kilogram, litra i sl.), često ne može naplatiti u postojećim apoenima to je bilo neophodno izvršiti predloženu dopunu.

Član 5. Vršiti se terminološka izmjena.

Čl. 6. i 7. Članom 6. vrši se brisanje člana 13. u vezi s kojim je i brisanje dijela člana 14.st.1).

Član 8. Ovim članom se vrši izmjena člana 16 stav 5) na način da izdavanje odobrenja za otvaranje trgovačke radnje stranom državljaninu nije uslovljeno posjedovanjem radne dozvole, koja se po posebnom propisu izdaje nakon registracije, odnosno dobivanja odobrenja za otvaranje trgovačke radnje.

Član 9. Ovim članom se vrši dopuna Zakona i propisuju uslovi za dobivanje rješenja o odobrenju obavljanje trgovine na malo izvan prodavnica za trgovca pojedinca, utvrđuje rok od 8 dana u kojem je nadležni organ dužan postupiti po zahtjevu, sadržaj rješenja, kao i prava i obaveze trgovca pojedinca.

Član 10. Dopuna člana 22. izvršena je nakon čestih upita općinskih organa u postupku objave, odnosno nedoumica oko utvrđivanja dana prestanka rada

trgovačke radnje u slučaju smrti imaoca radnje i sl., pa je isto bilo potrebno precizirati.

Član 11. Dopunama člana 25. u stavu 4 zbog uvođenja nove kategorije trgovca pojedinca utvrđena je obaveza vođenja trgovačke knjige na malo na prodajnim mjestima izvan prodavnice, a stav 7) usklađen je sa Zakonom o fiskalizaciji u Federaciji BiH.

Član 12. Ovim članom se vrši dopuna Zakona u cilju preciziranja obaveza trgovca koji pruža usluge tržnice na malo (pijace). Članom 39a. predlagač je precizirao obaveze ovog trgovca u cilju suzbijanja „sive ekonomije“ na način da organizator pijace prodajna mjesta može iznajmljivati samo registrovanim trgovcima, kao i poljoprivrednim proizvođačima i obrtnicima kada prodaju svoje proizvode na pijaci, te da sa jednim trgovcem pojedincem može zaključiti ugovor o zakupu samo jednog prodajnog mjesta, a u izmjenama i dopunama kaznenih odredbi propisao strože sankcije za njihovo kršenje.

Član 13. Predloženom izmjenom član 47. Zakona, kojim je propisana prodaja na daljinu kao oblik trgovine na malo, usuglašen je sa Zakonom o zaštiti potrošača u BiH, ovim zakonom i njegovim podzakonskim aktima.

Čl. 14.i 15. Promjena naziva poglavlja X. i člana 53. je izvršena u cilju određivanja odgovarajućeg termina sadržaju norme.

Čl. 16., 17. i 18. Izvršena je dopuna čl. 55., 56. i 57. Zakona i utvrđena nadležnost tržišne inspekcije svih nivoa vlasti za inspekcijski nadzor i proširena njena ovlaštenja u provođenju inspekcijskog nadzora.

Čl. 19. i 20. Dopunom člana 63. stav 1) propisuje se prekršaj za trgovca koji pruža usluge pijace za kršenje odredbi novog člana 39.a Zakona a novim st. 8.) i 9) utvrđuje sankcija u slučaju ponovljenog prekršaja, dok su u st. 2),3) i 4) tog člana i u članu 64.st. 2) i 3) povećani iznosi minimalne novčane kazne zabranjenih radnji iz stavova 1) ovih članova u skladu sa važećim Zakonom o prekršajima Federacije BiH, sa ciljem preventivnog i represivnog djelovanja u suzbijanju istih.

Član 21. Ovom izmjenom se vrši ispravka greške u važećem zakonu, gdje je u zagradi naveden pogrešan broj odredbe.

Član 22 .Članom 65a. predlagač utvrđuje novčane prekršajne kazne za trgovca pojedinca za povrede odredaba koje regulišu njegove obaveze a također se utvrđuje mogućnost izricanja zaštitne mjere oduzimanja robe.

Član 23. Brisanje stava 2) člana 67. je u vezi sa brisanjem člana 13. Zakona.

Član 24. Predlagač utvrđuje rok od 60 dana za usklađivanje poslovanja trgovaca sa odredbama zakona, pri čemu je posebno cijenio da je trgovcima koji organizuju prodaju na pijaci i fizičkim licima koja žele da se registruju kao trgovci pojedinci potreban prelazni period za prilagođavanje svojih aktivnosti novim zakonskim rješenjima.

Član 25. Određuje se uobičajeni rok od osam dana za stupanje na snagu zakona.

VI. Usklađenost s propisima EU

Predmetnom izmjenom se ispunjava obaveza iz Glave IV. SLOBODNO KRETANJE ROBA, član 18. SSP.

Primarni izvor prava u EU je Ugovor o funkcionisanju Evropske unije Dio treći, Politike i unutarnje djelovanje Unije, Naslov II. Slobodno kretanje robe, Poglavlje 3. Zabrana količinskih ograničenja među državama članicama, član 34, dok sekundarni

izvori prava EU koji uređuju materiju koja je predmet izmjena ne postoje. Zakon nije usklađen sa propisima EU, neprimjenjivo

VII. Finansijska sredstva

Za provođenje Zakona nije potrebno osigurati posebna sredstva iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine.